

Я. ВІЛЬШЕНКО.

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА

ЛЬВІВ

НАКЛАДОМ ВИДАВНИЦТВА »СВІТ ДИТИНИ«

1936.

„ДІТОЧА БІБЛІОТЕКА“

Виходить від 1 січня 1934 щомісячними книжечками
в об'ємі 3-5 аркушів друку, ц. в. 48-80 стор.

На зміст цих книжечок складаються:
байки, казки, історичні оповідання,
описи з життя звірят, мандрівничі
пригоди сміховинки і сценічні кар-
тини — оригінальні українські та
переклади і переспіви з чужих мов.

Будуть теж окремі книжечки присвячені історії та
географії Рідного Краю.

ВСІ КНИЖЕЧКИ ОБИЛЬНО ІЛЮСТРОВАНІ.

Умови передплати:

Цілорічна на 12 книжечок 5 зл.

Піврічна » 6 » 3 «

Квартальна на 3 » 1.50

Для Чехословаччини 25 корон; для Румунії 200 леїв;
для Америки і Канади 1.50 доляра.

Замовлення посилати на адресу:

ВИДАВНИЦТВО »СВІТ ДИТИНИ«

Львів, вул. Зіморовича, 3.

Чековеkonto ПКО. Львів, ч. 503.330.

Чековеkonto ПКО. Прага, ч. 79.575.

06 10
Роз. 112 - 1/14 50

— ДІТОЧА БІБЛІОТЕКА —
КНИЖЕЧКА 6.

Я. ВІЛЬШЕНКО.

~~11.605~~
Львів. Бібліотека
АН УРСР

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА

Здраматизована казка в 2-ох діях
зі співами і танками.

МУЗИЧНІ МОТИВИ М. ГАЙВОРОНСЬКОГО.

ВИДАННЯ ДРУГЕ.

ЛЬВІВ
НАКЛАДОМ ВИДАВНИЦТВА: «СВІТ ДИТИНИ»

1936

49(2)6 = 4u52-6

Книжечка апробована для шкільних бібліотек рескрип-
том Міністерства Освіти у Варшаві з дня 4 січня 1928.
до ч. І. 17588/27.

Сценічна картина »Червона Шапочка« дозволена до
прилюдних вистав рескриптом Дирекції Поліції у Львов,
з дня 18 листопада 1921 до ч. 74063/21. і обнята »Списом цен-
зурованих укр. пес« під поз. 656 а

ДІЄВІ ОСОБИ:

Дівчинка Олюся, прозвана »Червоною Шапочкою«.

Бабуся Ганна.

Стрілець.

Марійка, товаришка Олюсі.

Старий гуцул.

Петро, молодий легінь.

Настя, його суджена.

Вовк-Неситий.

Пес Брисько.

Дві пташки-червоношийки.

Русалка I.

Русалка II.

Зазуля.

Вивірка.

Жовна.

Русалки. Дерева. Комахи. Ручай.

*Річ діється в Карпатах за часів славного
царя Гороха.*

ПЕРША ДІЯ.

*Гірська околиця. У далі видніють гори, а низче
смерековий ліс. Попід ліс плине гірський ручай.
Праворуч гуцульська хата, стара, похила. Під ха-
тою приспа (евент. лавочка). До хати веде з ліса
стежка. Посеред сцени, де стежка перетинається
з ручаем, — кладка.*

ЯВА І.

Бабуся Ганна (*сидить на приспі*):

Який чудовий день сьогодні!
Довкола сонцем все облите,
Це справді, справді день Господній,
Вже сам взиває до молитви...

(*Чути здалека церковні дзвони*)

Із шумом клоняться ялиці,
Немов втонули в богомілья;
Церковні дзвони на дзвіниці
Голосять всім: »Свята неділя!«

(*Хреститься*)

Пішла б я в церкву теж раденько,
Не на старі ноги дорога,
Хоч тут помолюся щиренько —
Молитва всюди мила в Бога.

(*Тимчасом із гори стежечкою, що веде до кладки,
сходить Червона Шапочка з клуночком у руці.*)

ЯВА II.

Червона Шапочка: А гей, добридень вам, бабуся!

Бубуся: Здорова була, птичко мила,
Червона Шапочко — Олюсю!
Ти знов до мене загостила?

Черв. Шап.: Я йшла під хату так тихенько
Думала, що поклались спати...
Чи ви вгадаєте, що ненька
Вам передали тут на свято?

Бабуся: Навіщо вгадувать, дитино? ,
Все добре, що твоя дасть ненька!
Щеж як пришло таку пташину! —
В обох вас золоті серденька!

Черв. Шап.: Прислали няня вам колачик
З пшеничної муки, біленький,
Й солодких пиріжків із маком.

Бабуся: Най будуть няня здоровенькі,
Най Бог сторичну дасть заплату!
А щож теперки роблять ненька?

Черв. Шап.: Пішли до церкви разом з татом...
(озирається)

А в вас, бабуся, так чистенько!

Бабуся: І я-ж неділеньку святую,
Чей-же я також християнка!

Черв. Шап.: Й мене в суконочку нову
Сьогодні вбрали зараз зранку.
Тай іншу шапочку давали,
Біленьку, мов зимою ласка, —
А я таки червону взяла,
Нема-ж бо як червона краска!

Бабуся: Тебе ця шапочка вже вславить,
По ній тебе пізнають всюди,

Від неї назву маєш навіть —
»Червона Шапочка« звать люди.

Черв. Шап.: Ах, я й забула щось подати...
Я в лісі вам квіток нарвала,
Квіток червоних там багато,
Пташок співучих теж чимало!
Так гарно там, так люблю, мило!
Ось цвіти вам. (*подає китичку*).

Бабуся: Чудові цвіти!
Та ти в кишені їх здавила,
Які ви неуважні діти!

Черв. Шап.: Як я так поспішала плаєм —
Цвіток вам назбирала гожих
Там на узлісі над ручаєм,
Щоб в цвіти пристроїти божник.
(*За сценою чути гавкіт собак*)
Чи чуєте, собаки лають?

Бабуся: Узявся, кажуть, тут вовчисько!
На вовка певно це облава.

Черв. Шап.: Ах, як в вас гарно! Ліс розвився,
Щебечуть люблю пташенятка
І скачуть з гилечки на гильку, —
Немов в раю тут ваша хатка,
У дикій рожі та в васильку.
Чи любите пташок, бабуся?
Їх співи, щебети дрібненькі?

Бабуся: Чи люблю?! Ними я, Олюсю,
Впиваюся ввесь день біленький!
Вони такі веселі, милі,
Отсі малесенькі пташата,
Так ріжнопері, легкокрилі,
А як піchnуть усі співати,
То так тут, наче справді в раю —

Сміється серце та радіє,
Душею наче оживаю
І думка в мене молодіє.

Черв. Шап.: Як звуть, бабусю, деревину
Цю, що листками всіми, бідна,
Дріжить, трепече без упину,
Хоч навіть леготу не слідно?

Бабуся: Зовуть трепета, то осика...

Черв. Шап. Стривайте, я тепер вже знаю,
Чому казав Івась Музика:
»Дріжить немов трепета в гаю!«
Як батько Ксеню в школі кликав
До таблиці. Але чого то
Так все трепече та осика,
Чи там трепета?

Бабуся: Мое злото,
Старі оповідають люди
Дивнії речі — як уважна
Будеш й тобі я про ті чуда
Дещо цікавого розкажу.

Черв. Шап.: Ах, дуже прошу вас, бабусю,
Про долю розкажіть трепети.

Бабуся: Лиш добре уважай, Олюсю!
За правду святу засудили Христа
На люті муки, на смерть на хресті;
У ліс посіпак подалася глота —
На прилади мук матеріялу найти.
Лиш в лісі зявилася дика товпа,
Ввесь ліс у страху. І роздався вже стук:
На хрест для Христа перший дуб з гу-
[ком впав,
Ліщина на скиптр, на підпори впав бук,
Всі дерева в лісі стрівожені ждуть;

Спокійно говорить лиш терновий кущ:
 »На що я їм здамся, мене лишать тут!«
 Однак посіпаки й до нього прийшли —
 »Вінець буде з терна!« — сказали усі.
 Прийшли під осику — осика рида:
 »Спаси Божа Мати!« — благає в страсі.
 »Нінащо не здасться, рубати шкода!« —
 Драби ті сказали та з ліса пішли...
 І з так цього часу осика дріжить
 В тривозі невпинно свій вік вже цілий
 В погоду й негоду, у кожнуну мить.
 Ось я усе вже оповіла,
 А ти за казочку гарненьку
 Ще заспівай, пташино біла,
 Якусь знов пісоньку новеньку.

Черв. Шап.: Мені вже час іти б у хату,
 Веліли не баритись ненька,
 Та ще за казочку в заплату
 Вам заспіваю коротенько.

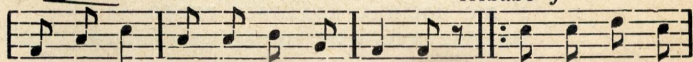
(Співаче)

Звільна

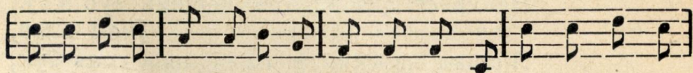

mf Ой пі-диж ти ки - цю, Тіль-ки до-бре
 Пі-ди по во - ди - цю,

Жваво f

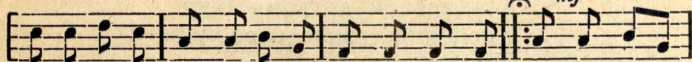
у-ва-жай, не впадь у кер-ни-цю! Пі-шла ки-ця

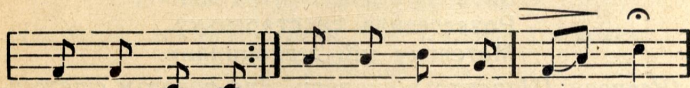
по во-ди-цю тай у-па-ла у кер-ни-цю, по-біг ко-тик

Звільна

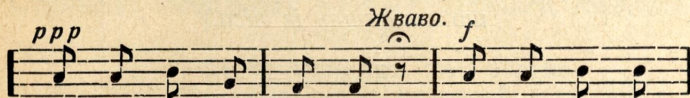
mf

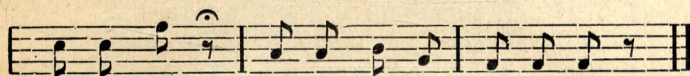
ра-ту-ва-ти, а вже ки-ці не ви-да-ти. Ви-тяг ки-
Тай по-ло-

цю за ву-хо, Ле-жиг ки-цю ту-та,
жив де су-хо.

аж я най-ду пру-та. Пру-та ще не

по шу-кав, а вже ки-ці не за-став.

(Сміється і плескаючи в долоні підскоками танцює по сцені.)

(Замітка: Граючи цю роль, мусить в часі співу, мімічними жестами ілюструвати зміст цієї пісні.)

Бабуся: Ця пісенька твоя гарненька —
І ти гарненько відспівала
Й наука з неї є, серденько,
Щоб ти на себе все вважала!
Бо нерозвага часто в горе
Людей на світі тім заводить,
А лихо й горе переборе —
Хто уважає на пригоди.

Черв. Шап.: Здорові оставайте в хаті,
А я мерщій до дому піду
І пополудні знов в горняті
Принесу трохи вам обіду.

Бабуся: Прощай, прощай, моя маленька!
За щебет дякую твій милий,
Розвеселила ти стареньку,
Метелику мій легкокрилий.

(Червона Шапочка відходить. Іде повагом стежечкою, зазирає в струмок, зриває квітки, біжить за метеликом, аж поки не зустрілася зі стрільцем, що виходить із ліса.)

ЯВА III.

Бабуся: *(до себе)* Та вітрогонка ось ворота
Відчинені лишила знову
Й може війти, кому охота,
Всього тут напустить готова.
Така невважна! Та дитина
Із неї добра та чемненька...
А як червона ця шапчина
Їй до лица, як їй гарненько!
(Відходить поволі до хати.)

ЯВА IV.

Стрілець: *(входить на місток і співає на арію пісні: „Верховино, світку ти наш“.)*

Нема, нема як нам стрільцям
Тут у нашій Верховині;
Вовків, ведмедів полювать
В борі, чи на полонині.
Ось нині я вгаляюсь вже
За хижим вовком від ранку —

Знай, вовче, я убу тебе,
Хоч я іще без сніданку!
Та нім візьмусь за діло знов,
Люльки ще треба пакнути;
У люльці вже тютюн готов,
Тільки вогню ще добути.

(Витягає люльку, бере в рот і креше кременем до кресала.)

ЯВА V.

Стрілець: *(побачивши Червону Шапочку, говорить приязно)*

Червона Шапочко, так вчасно
Ти вибігла уже із хати?
Це знай, Олюсю дуже красно!
Учись раненько все вставати!

Черв. Шап.: Ходила я до баби Ганни.
Вона стара і заробляти
Уже не в силі, ну, тай банно
Самій старій сидіти в хаті.

Стрілець: А ти життя їй звеселяєш
Все милим співом, любим словом!
Щебечеш їй як пташка в гаю.

Черв. Шап.: А ви сьогодні знов на лови
Пустилися?

Стрілець: Егеж, вовчисько
Унадився вже нападати
На вівці! Вже занадто близько,
Блукається коло села тут,
Тож його сполювати мушу.

Черв. Шап.: Га, що за смілість так близенько
Вже забігати, певно дусить
Злий вовк ягняточка маленькі.

Стрілець: За цю, знай, смілість він науку
Від мене добру вже дістане! —
Піде на ралець чорним крукам
Те вовче стервисько погане!

Черв. Шап.: А вам не страшно проти нього
Ось так виходить самому?

Стрілець: Мені? Я вже привик до того,
У лісі я неначе дома!

Черв. Шап.: А як би він так вас заскочив
З небачки, що тодіб зробили?

Стрілець: В стрільця готові руки й очі,
Знай, мусять бути в кожній хвили;
Кріпке серце та відвага —
Стрілець, бач, не стрілець без цього!
Такий стрілець не варт і шага,
Що вовка злякся би одного.

Черв. Шап.: Ви, ось в новіській куртці нині!

Стрілець: А що — припала до вподоби
Зелена куртка ця, дівчині?

Черв. Шап.: В червонім красше вам було би!

Стрілець: Га, щож! Не все, бач, може бути,
Як шапочка твоя у світі,
Красок і інших не минути —
Меніж в зеленім добре цвіті...

Черв. Шап.: Зелене, правда, вам пригоже,
Та над червоне — світ не має!

Стрілець: Зелений ліс і гай, небоже,
І полонина і поля є;
В тій красці є мов щось живого,
Немов якесь ество живеє...
Ти розуміш? Щось такого,
Такого щось, що ніби тее...

Черв. Шап.: Зелене мов звичайні люди,
Як їх багато в Божім світі,
Так і зелене найдеш всюди,
А мало так в червонім цвіті.
Як славних в світі людей мало
І як від славних сих людей
Очий не зводить світ,
Так очі теж манить дітей
Яркий, червоний цвіт...
Ах, як то кожная дитина
Раділаб, як би так, як в мене,
В неї червона шапчина
Була! — Зелена то буденне!

Стрілець: Мудре мале те русокосе!
Ну, в тебе ще цмочка попрошу!
(Хоче поцілувати Червону Шапочку, яка легенько відтручує його рукою.)

Черв. Шап.: Фе, тютюном від вас заносить,
Я тютюну ніяк не зношу!

Стрілець: Ну, то бувай мені здорова!
Я йду — чей уполюю злюку.

Черв. Шап.: Най вам сприяє щастя в ловах!

Стрілець: Но, вже я дам йому науку! *(Відходить).*

ЯВА VI.

Черв. Шап.: *(сама)* Чи ви чували щось такого?
У мене поцілунка просить —
А тютюном так тхне від нього,
Аж мусіла затуляти носа!
Страх не люблю я цих курців,
Себе за щось тримає кожний,
Цигаро, люльку закурив
І мислить — все йому вже можна!

Та я про них і не думаю,
Я люблю дерева...

Дерева: (кланяються): Подяку
Прийми від нас!

Черв. Шап.: ...і птичок в гаю,
Й цвітки! А хто вжива' табаку,
Чи теж тютюн — його терпіти
Не можу я!

Птички: Ми, птички з гаю,
Всі дякуєм тобі!

Цвіти: І цвіти
Подяку теж тобі складають!

Черв. Шап.: В ручай теж зазираю радо.

Ручай: І він поклін тобі складає.

Черв. Шап.: Я всю люблю звірят громаду,
Усе, що бігає й літає.

(Ріжні звірятка, птички й комашки виходять.)

Всі: (враз) Червона Шапочко, тобою
Ми всі радіємо та любим!

Черв. Шап.: Природи тішуся красою
Під чистим небом цим голубим,
І зелень і квітки барвисті
На полонині тай у гаю,
І цей струмочок бистрий, чистий,
Все тішить так, що я мов в раю.

ЯВА VII.

*Дві червоношийки злітають з дерева й літають
навколо Червоної Шапочки.*

Птички: Червона Шапочко, любенька!

Черв. Шап.: Чого, птички, вам в мене треба?

Птички: Привіт тобі з всього серденька!
Чи ти відсіль ідеш до себе?

Черв. Шап.: Егеж, до дому? Бач, пташатка —
Такі звинненькі, легкокрилі,
На шийці і на грудях латка
Червона в них — пташатка милі.

Птички: Ти — мов червоношиєчка,
Ми мов Червоні Шапочки;
Ти наша є пестієчка!
Чи любиш нас ти, ти, ти, ти?

Черв. Шап.: Товаришки мої миленькі,
І вам Господь дав платочки,
Як в мене шапка, червоненькі!
Ах, люблю, люблю вас, пташки!
Ваш лет і бистрий і так звинний,
І пірєчка краски яркі
Веселість будять, сміх невинний,
І гонять смутки геть важкі!
Яркі краски — це дар від Бога,
І радощі від Бога дар,
Тож набік смутки і трівога,
Нас радує природи чар!
Як я вже виросту велика
Червону Шапочку цюсаму
Не кину я ні на хвилинку
І все пташок любитиму.
Птички, до нашої ви хати,
Частенько прилітайте враз
Нам любу пісню щебетати,
Кришками завжди прийму вас.

Птички: Тебе ми любим дуже, дуже!

Звірята: І ми, і ми, і ми!

Ліс: Червона Шапочко, наш друже!

Ручай: Поклін від нас прийми!

(Надходить Вовк — усе німіє, а що може криється.)

ЯВА VIII.

Вовк (сідає на пні дерева, що кругом нього росте густа й висока папороть, і співає на арію коломийки):

Я зовуся Вовк-Неситий, по дебрах блукаю,
Щоб у зуби що вхопити — по лісі шукаю.

Але в лісі полювати це не легкі труди,
Тож я мушу забігати і в село між люди.

Там ягнятко, там телятко, козеня, лошатко,
Каченятко, гусенятко — все хапаю гладко.

А як добре зголоднію, тоді без вагання —
Чи дівчатко, чи хлопятко ковтну на снідання.

І за все те ненавидять дуже мене люди,
Та мені зовсім байдуже про людськії суди.

В селі, в полі ані в лісі я другів не маю,
Та про це не дбав ніколи і тепер не дбаю.

Я у світі приятеля знаю лиш одного:
То череву моє власне, дбаю лиш про нього!

Брисько (виходить збоку):

Бач, а ти тутки, вовче-друже!

Я вибіг тут до ліса з хати,
Щоб, як де щастя послужить,
Якого зайчика спіймати.

Вовк: Чи ти ще далше, Бриську, служиш
В Олюсеного батька?

Брисько: Певно!

Мені у нього добре дуже,
Про мене дбають всі там ревно,
Тай не багато є роботи.
От, сторожити нічу хати,
В ліс, в поле з паном на охоту,

А часом штучку показати:
Чи то покластися на спині
Тай неживого вдати й мигом
Мячем підскочить в тій хвилині,
То знов наперед скочить плигом —
І камінь принести з ручаю,
Або на задних лапах стати...
За те прожиток, захист маю,
Бо господарі в нашій хаті
І не скупі — —

Вовк: А що до мене,
То я не мігби так трівати,
Хоч як моє життя злиденне,
Хоч в мене ні кута, ні хати!
Твоє життя — одна неволя,
Не має в тебе волі, друже!

Брисько: Ні, твоя воля — це сваволя!
За нею я не тужу дуже!
Я хочу бути позиточним —
Користь для світа приносити.

Вовк: Про світ і чути я не хочу,
Бо лиш для себе хочу жити!

Брисько: Ти знаєш, що живу я чесно,
Тиж друг мій щирий вже із давна.
Покинь хижацтво, а чудесно
Ми заживемо, дружно, славно!
У мене гарні господарі,
Приймися і ти у них за діло,
Не будеш вже боятись кари,
Буяти будеш всюди сміло.
Червона Шапочка маленька
Буде тебе й мене любити —
У неї золоте серденько,
Будеш у нас ти гарно жити!

Вовк: Не хочу, бо не люблю труду!
Людей і світа не терплю я,
Вертайся сам в свою ти буду,
А в свої дебри поспішу я.
Там буду розбивати далі,
І жити як вільний бурлака,
Про власне черево лиш дбати,
На те я вовк, а не собака!

Брисько: Це правду ти сказав, Неситий,
І добре кажуть мудрі люди:
»Ліс вовка все буде манити,
Пожитку з вовка, знай, не буде!«
А я до труду народився,
У труді житьму до загину,
Мій дід і батько все трудився,
І я теж праці не покину.
З неробством я не буду в згоді,
Я з розбишацтвом в вічнім бою,
Тож нам також дружити годі —
Зриваю приязнь я з тобою!

Вовк: Га, як тобі я вже не пара —
То перестанемо дружити,
Але й у ліс тобі йти вара!

Брисько: Та теж в село не заходи ти!
Я самолюбів і неробів
Не стерплю у селі ніколи!

Вовк: Я маю тисячі способів,
Зайти туди, тебе ще вколе
Нераз в селі моя гостина;
Ти-ж в лісі не шукай погуби,
Остання бо твоя година,
Як там в мої попадеш зуби!

Брисько: Бувай здоров! (Відходить).

Вовк:

Іди до бісa!

Недаром каже пословиця:

»Що нам, панам верхів і ліса,

Собака в други не годиться«!

(співає на арію: „Гей, браття опришки“)

Вовки ми тай праці давно не злюбили,

Здобули ліс пострахом ми;

Живемо на світі лиш з кривди й насили,

Ми в вічній незгоді з людьми!

І псів ми не любим, де можем, їх губим,

Не кинемо з ними війни;

Хоч наш вони рід теж і гострі в них зуби,

Та вже побратались з людьми.

Тобі нині, Брисю, я добре доїду,

Червону я Шапочку зїм —

Бо й так ще сьогодні не їв я обїду,

Так смуток нашлю на твій дім!

Тепер мені скритись потреба гарненько,

Щоб вискочить впору, як слід;

Шапочко Червона, дівчинко маленька,

Підеш в живіт мій на обїд!

ЯВА IX.

Коли Вовк відійшов, підноситься пень, що на ньому сидів Вовк, а знід нього появляються Русалки I і II.

Русалка I: Що я наслухалась сьогодні!

Й свята земля такого носить!

Вже злочинів ціла безодня

І ще, — і ще йому не досить!

Русалка II: Червону Шапочку ще хоче,

Бач, окаянник той пожерти,

Життя позбавить ясні очі,

Ті любі, милі личка черти.

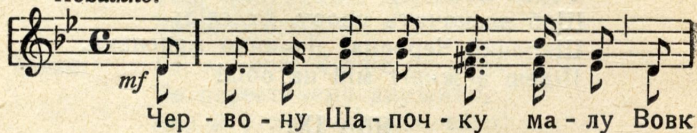
Малаб вона вже більш не жити,
Не веселити світ собою?!
О ні! не можна допустити
До цього злочину, розбою!

Русалка I: Стрівай ти, вовче окаянний!
Ще завдамо тобі ми перцю,
Побачимо іще, поганий,
Хто вийде ціло з цього герцю!
Гей, сестрички, до нас всі гуртом
На раду, на пораду!
Спішіть нарадитись разом —
Як покарати зраду.

Русалка II: Червону Шапочку малу
Вовк хоче нам пожерти,
Як перешкодити цьому,
Дівча спасти від смерти?

Русалки збігаються і співають:

Поважно.

cresc...

хоче нам пожерти, ми вир-ве-мо ї - ї йо-му: спа-

сем дів-ча від смер-ти.

Ми скличем дерева, ручай,
І всі лісні звірятка —
Усе спішися, помагай,
Ратуй життя дівчатка!
Гей всі, гей всі спішіться враз,
Весь ліс йде помагати;
Спішіть, спішіть, бо крайний час
Дівчатко ратувати!

(Обступають дерево довкола, а Русалка ї говорить):

Русалка: Гей, дерево, схилися низче:
Червону Шапочку Неситий
Пожерти хоче, злий вовчище,
До цього годі допустити!
Остерегти мале дівчатко,
Щоби не далось вхопити,
Тай не пустити вовка гладко,
Хай пропаде той Вовк-Неситий!

Дерево *(вдаряє гіллям до кули):*

Ні, це ніколи, неможливе!
Червону Шапочку пожерти
Малоб вовчище відрозливе?
Най він зазнає радше смерти!
Гей, вивірко мала, жвавенька,
Приложи тут вушко близче:
Червону Шапочку маленьку
Пожерти рад лихий вовчище!
Остережи мерщій дівчатко,
Щоби не далось схопити,
А й вовка не пустити гладко,
Але як слід його провчити!

Вивірка: Глядіть, що видумав цей злюка —
Червону Шапочку пожерти!
Ні, не мине його наука,
Зазнаєш вовче-злюко смерти!

Та треба дбати, щоб дівчати,
Не дати вовкови в пашеку,
Тому кидайте всі пташата,
Негайно ваших гнізд безпеку:
Остерегти спішіть дівчатко,
Щоби не далось схопити,
А й вовка не пустити гладко,
Але як слід його провчити!

Жовна: (бе крилами) Ах, збережи ти, Божа Сило,
Червону Шапочку маленьку,
Дівчїну любу, вірну, милу,
Так всім, так всім нам дороженьку.
Розкажу всім лісним звірятам,
Найперше ж всім птичкам я скажу,
Щоб дальше це могли подати.

Ручай:

Оповістять вони зазули,
І Бриськови — її собаці,
Розкажуть все страшне що чули
І всі разом стануть до праці.
Я теж цю вістку буду ген всюди,
Журчать, клекотом по долині,
Де млин гуркоче, роблять люди,
Щоб добрій допомгли дівчині.

Увесь ліс:

Усі, усі ми в ліса гущі
Підем дівчатко ратувати,
Разом від вовка будем дужчі,
Драбузі не дамо дівчати!

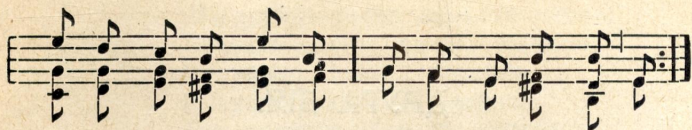
Русалки уставляються півколесом і співають:

Полохливо.

poco cresc...

Спі-ши-ся, спі-ши-ся, що в лі-сі жи-ве - е, спі-
кож-да хви-ли-на те-пер до-ро-га - я і

ши ра - ту ва - ти дів - чат-ко ма-ле - є, бо
мо-же про-пас-ти О-

лю - ся ма - ла - я.

Бо Вовк той Неситий,
Він серця не має,
Він тільки про себе
Клопочеться, дбає.

Гей, дівчинку нашу
Спішіть ратувати,
Щоби не ридали
І батько і мати.

Мерщій ратувати
Дівчатко малее,
Спішися, спішися,
Все в лісі живеє!

(Заслона паде)

ДРУГА ДІЯ.

Місце те саме. Вечоріє.

ЯВА I.

Бабуся (*виходить із хати*):

Червона Шапочка бариться,
Давно повинна би вже бути!
Чогось сьогодні не спішитесь,
Чи мала би вона забути,
Що щось для мене із обіду
Принести скоро обіцяла?...
До курника тимчасом піду,
Чи вже на банти посідали
Всі курочки мої... Смеркає!
Червону Шапочку бідненьку
Ще той вовчище де спіймає,
Боже, ратуй її маленьку! (*виходить*).

ЯВА II.

(Червона Шапочка і Марійка виходять із ліса та переходять мостом).

Марійка: Вертаймося, бо вже смеркає!

Черв. Шап.: Поглянь, яке ще сонце ясне!

Марійка: До дому заки зачвалаю,
Зовсім вже сонце погасне.

Черв. Шап.: Ти так, Марійко, боязлива,
Боїшся темної так ночі,
А нічка вийде зорешлива,
Осяють небо зорі-очі.
Чого боятися? Так гарно
В літню нічку холодочком,

(Бо в день тепер занадто парно)
Зривати цвіти над струмочком,
І слухать співів соловейка
В кущах червоної калини!
Так дивна радість до серденька
В літню тихеньку нічку лине.

Марійка: Це правда, гарно в нічку ясну,
Та я усе таки спішуся —
Не так через тривогу власну,
Та затрівожиться матуся,
Коли на час не вернусь в хату!

Черв. Шап.: На час ще вернемось до дому,
Ще дома в вас не підуть спати,
І страх, Марійко, твій нічому.

ЯВА III.

Ті самі. Петро й Настя (входять).

Настя: Червона Шапочко, гуляти
І ти теж вийшла проти ночі?

Петро: На личку любого дівчати
Я все зривати мушу очі.
Червона Шапочко, маленька,
Голубонько моя пещена,
Що каже там твоє серденько,
Чи будеш ти моя суджена?

Настя: Не слухай його теревенів,
Не вір словам його, Олюсю!
Що він плете й полови жмені
Не варта це! На що, Петрусю,
Червону Шапочку морочиш,
Пусте в головку їй вбиваєш?...

Черв. Шап.: Нехай говорить, що захочел!
Хібаж сама це добре знаєш,

Що я не візьму в тебе його.
Він і тепер не страх хороший,
А як постарієсь до того —
То й не допоможуть в скрині гроші.
Як на порі уже я стану
І придуть свати вже до мене,
То певно красшого дістану
Я, Насте, як цей твій суджений.
Настя: Бач, як тобі відтяла, любий!
А нащо було зачіпати?
Таке мале ще, жовтодзюбе,
А так вже вміє відрубати!
(Обое відходять.)

ЯВА IV.

Червона Шапочка і Марійка.

Марійка: Чи чула ти? Вона казала,
Що ти мала ще, жовтодзюба...
Черв. Шап: Пусте! В обоїх за мало
Олію в головах, знай, люба,
То й щоби путнє щось сказати,
На те в них дотепу замало.
Млин тарахкоче, мусиш знати,
Як колесо вода пігнала. —
Так мелють і вони пустеє,
Що на язик несе їм слина,
То хтоби там зважав на тее,
Я (з повагою) чейже не дитина!

ЯВА V.

Ті самі. Гуцул переходить горою.

Гуцул: Дивне, що так діточок любих
Самих під ніч глуху пускають;
Дають вовкам самі у зуби,
А вовк тепер шукає паю.

Черв. Шап.: Несу я бабі Ганні їсти,
Мене вовк зовсім не лякає,
Про вовка різні ходять вісти,
Та що той вовк до мене має?

Гуцул: Будеш інакше говорити,
Як він тебе ухопить, люба,
Як буде кров твою він пити,
Як втопити в твоїм тілі зуби!
Бач, діти дивної натури
Якісь тепер на світі білім,
Мудрійші покладки, як кури —
Ми так малими не дуріли.
Ходи Марійко враз зі мною,
Під ніч, як ще без полину ти,
Полісунів й мавок юрбою
У лісі можна зустрінути.

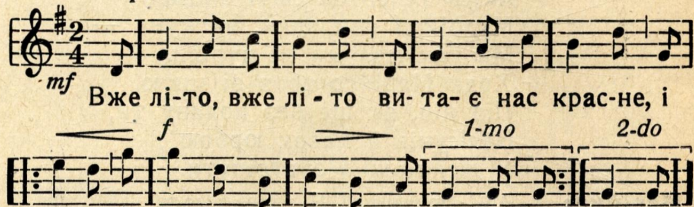
Марійка: Ах, страшно! Я вже боюся!
Вертаюся додому з вами!
Бувай здорова вже Олюсю,
Зустрінемося завтра в мами!
(Відходить із Гуцулом).

ЯВА VI.

Черв. Шап.: (сама) Отся маленька ще дурненька;
На вік свій бутиби повинна
Уже хоч трошки розумненька,
А ще вона така дитинна!
Полісунами та мавками
Її ще можна налякати
І йди з такими дітваками. —
Гаразд, що вже пішла до хати!
Не вірю вже я забобонам
Хоч люблю дуже гарну казку,
Я в гаю, Шапочка Червона,

Пташкам прислухуюся, вязку
Цвіток нарву! Пусті це слухи
Про духи злі. Я на світі
Ще не стрічала тих злих духів...
Булиб вони — не цвилиб цвіти!
Пташок не булоб! Дітей цим лякати,
А не мене! Страху не маю!
От, треба сісти та спочати,
Ще й гарну пісню заспіваю. (Співає):

Не скоро.

грі-є і світить вже со-неч-ко я-сне. і я-сне.

Вже літо, вже літо	Вже літо, вже літо,
Зима вже пропала,	Гей, діти, до гаю!
Краса вже над світом	На зелень, на квіти,
Скрізь владу обняла.	Купатись в ручаю.

(Підчас VII яви Червона Шапочка грається над ручаєм, кидає в ручай камінчиками, ганяється за хрущиками, а відтак сідає і висипає пісок із черевичків.

ЯВА VII.

Вовк (закрадається зправа з ліса, передістається через пліт і стає під вікном):

Ну і щасливо я підкрався,
Та ще й на хитоші візьмуся,
Щоби мій намір вповні вдався —
Переодягнуся за бабусю.

Я бабин очіпок наложу
І баби хустку треба взяти,
Так дівчинку задурю гожу —
Тепер лиш скоро шусть до хати!
В постіль положусь бабусі
Й недужий мов буду стогнати...
Червона Шапочко, кленуся:
Тебе не випущу вже з хати!

*(Влазить вікном до хати. Видно крізь вікно, як
вбираєся в бабин очіпок та хустку.)*

ЯВА VIII.

Червона Шапочка і Зазуля.

Зазуля: Куку, куку, куку, куку!

Черв. Шап.: Що хочеш в мене, пташко?

Зазуля: Не можу добути я звуку,
Мені казати важко!
Бережися того, того
Вовка, вовка, вовка, вовка!

Черв. Шап.: Не кажеш нічого нового —
Знана про вовка помовка!

ЯВА IX.

Ті самі. Брисько входить.

Черв. Шап.: Гей, відкіля ідеш ти Бриську?
А як він ласиться до мене,
Як мило тулиться, як близько,
Бо в мене курятко варене.

Брисько: Не будь, не будь безпечна дуже!

Черв. Шап.: Як тільки вернуся до хати,
Дістанеш їсти, Бриську-друже.

Брисько: На себе мусиш уважати!
Там вовк, там вовк, там Вовк-Неситий!

Не вмію я гаразд сказати,
Вовк, вовк, вовк, вовк там, може вбити!

Черв. Шап.: Іди, дурна твоя головка!

(Підходить до вітвореного вікна. Зазуля сідає на дерево, Брисько стає біля дверей.)

Брисько: Вовк, вовк, вовк, вовк там, стережися!

Зазуля: Тікай від вовка, вовка, вовка!

Ручай: Ти вовка, вовка бережися,
Бажає вовк тебе роздерти.

Черв. Шап.: Що всі вони мене лякають,
Я не боюсь від вовка смерти,
Господь в опіці мене має!

ЯВА Х.

Ті самі. Червона Шапочка вже під вікном.

Вовк *(визирає з вікна):*

Уже дівчатко тут край хати,
Буде для черева вечеря. *(Ховається).*

Черв. Шап. *(зазирає в вікно):*

Бабусю, ви пішли вже спати?

Вовк:

Егеж, недужа щось тепер я.
Гаразд, маленька, що прибула,
Я думала, ти вже про мене,
Червона Шапочко, забула!

Черв. Шап.: Вам няня курятко варене
Дали й росолу, щоб вам сили
Скріпив він. Ах, а що це з вами?
На виворіть ви положились,
Поклались в головах ногами;
Ба й руки в вас мов вовчі лаби!

Вовк: Добрі, щоб кріпко все держати!

Черв. Шап.: Казали няня: »Наніч в баби

Лишись, вертатися до хати
Під ніч не добре!»

Вовк: Добре, добре!
Вже темна ніч, звір виє дикий,
Злякалиб серце й страх хоробре!

Черв. Шап.: І вуха в вас якісь великі!

Вовк: На це, щоб все я добре чула!

Черв. Шап.: Я так спішила тут охоче,
Тепер тривога огорнула
Мене чогось! Ах, які очі
Страшні у вас, огнисті, люті...

Вовк: Щоб бачити усе докладно!

Черв. Шап.: І ніс у вас не так загнутий
Стоїть якимось зовсім нескладно.
Ах, і ваш рот який великий!

Вовк: Щоб я тебе міг ним пожерти! *(скаче на*

Черв. Шап.: Ах, Боже, вовк це лютий, дикий! *[вікно].*
Ратуйте, ах, мене від смерти!
Ратуйте від вовка — бо згину!

Вовк: Даремний крик, ти вже пропаща!

*(Підчас цієї яви Брисько бігає навколо неспокійно
й тривожно гавкає, Зазуля кукає, Червоношийки
літають. Всі звірята дають ознаки жаху).*

ЯВА ХІ.

Ті самі. Стрілець.

*(Приваблений звірятами, ручаєм і деревами, біжить
і ціляє в вовка саме тоді, як він говорить: „Ти вже
пропаща!“)*

Стрілець: Пропає ти, вовче, в цю хвилину!
Навік твоя замкнеться паща!

(Стріляє. Вовк паде.)

Ти на невинную дитину
Тут зачаївся, злий Неситий?
Маєш гостинця за гостину —
Хотів убить, лежиш убитий!

ЯВА XII.

Ті самі. Баба Ганна вертається.

Бабуся: Ах, що тут сталося, я боюся!
Я близько вистріл чула.
Ах, де? Ах, де мала Олюся?
Щоб лихо не стрінуло.
Ах, де ти, де ти, де, Олюсю?
Мене всю жах проймає!

Черв. Шап. *(біжить до баби й кидається їй на шию):*
Я тут, спокійтеся, бабусю,
Жива — а вовк конає!

(Показує пальцем убитого вовка)

Бабуся: Ах, дякую, Боже великий!
Це певно ваше, стрільче, діло?

Стрілець: І ліса шум, звіряток крики,
І Брисько гавкав безнастанку,
Мене тут звабили й навели
На вовчий слід, що я від ранку
Його шукав, та довго, леле,
Не міг найти! Тільки звіряткам,
Червона Шапочко, любенька,
Подякуй, бо без них, дівчатко,
Хто зна, чи ти булаб живенька!

Черв. Шап.: О дяка вам звірятка милі,
Й вам дерева й тобі ручаю,
Тямитиму життя всі хвилі,
Що вам життя я завдячаю!

Бабуся: А пану ловцеві, дитино,
Також подякуй ти гарненько —
Бо з їх рушниці вовк загинув
І ти лишилася живенька.

Черв. Шап.: Ах, правду кажете, бабусю,
Яка я неуважна стала!
Скартаєте за це Олюсю,
Щоб вдруге завжди пам'ятала.
Сердечну щиру вам складаю
Подяку за спасення, пане!
Як вам віддячуся — не знаю,
Та може вам коли теж стане
Червона Шапочка в пригоді,
Щоб тільки в щасті, не в недолі,
Щоб лиш в прибутку, а не в шкоді
Я вам придалась — прошу в Долі.

Стрілець: Гаразд, гаразд, гаразд, дитино!
Ніхто будуччини не знає...
Хто зна, чи далека година,
Що в тебе помочі жадає...
Про це ми завжди пам'ятаймо:
Ближнім на поміч у пригоді
Всі без вагання поспішаймо
І як родина жиймо в згоді.

Черв. Шап.: Ще раз вам дяка, пане милий!
Та маю ще до вас прохання:
Щоб ми, як други два зажили, —
Курили нині ви в останнє!
Бо страх не зношу тютюну,
Курців терпіти я не можу,
Тютюн смердить, тютюн отруя!
Чи-ж не краще нюхати рожу?

Бабуся: Ах, ти, пестієчко миленька!
Не гнівайтесь на неї, пане,

Вона це з щирого серденька,
Її хоч прикладай до рани.

Стрілель: А хтожби гнівався на тую
Червону Шапочку кохану?
Хто зна, чи як слова ці чую,
Курити я не перестану.
Тоді, Олюсю, не відмовиш
Мені цмочка, як попрохаю?
Цмопком мене вже поздоровиш.

Черв. Шап.: Тоді вже може? Подумаю!

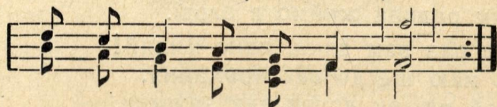
(Плаєм із ліса надходять усі дієві особи та інші люди: чоловіки, жінки, молодіж і діти. Всі уста. вляються в гарний гурток. Із ліса несеться щораз голоснійше пісня Русалок. В половині пісні вони появляються й стають до гурту. Все освічене бенгальським огнем.)

Хор Русалок:

Поважно

О вже вовче не-си-тий, Ти до-жив со-бі ка-ри:
не жиєш вже, ти вбитий,

візь-муть те-бе на ма - ри.

Хотів дівча пожерти За добре серденько
За це діждався сам смерти, Спас тебе ліс, дівчатко;
А дівчатко миленьке Жий-же нам всім здорове
Нам живе здоровеньке. Повне щастя й любови.

Увага: Друга стрічка скорше (трохи) третя ще скорше.

Бабуся: Ось і скінчилася вже штука!
Яка зо штуки є наука —
Тепер ще вам сказати хочу,
Лиш прошу добре уважати!
Ось вам наука з цієї штуки:
»Любіть усе живе тай муки
Не завдавайте їм ніколи;
Усе, що в лісі, гаю, в поли,
Хочаб найменша животинка,
Звіря, комашка, чи пташинка,
Вам у пригоді може стати,
Вас в пашу вовкови не дати.
Тож добрі серця заховайте,
Любіть звірят, про них всі дбайте!

(Заслона спадає)

Уваги для режисера.

Найважнішим питанням при виставі тої штуки є це: як має виглядати декорація сцени (ліс — дерева) та костюми: зазулі, червоношийки, жовни, вивірки, ручай, взагалі — вся жива природа.

Ліс — кілька хлопчиків, овинених свobodно, від ніг до голови, в якесь плаття, що має наслідувати кору ялиці, чи іншого дерева. Найкраще зробити з темnobронзового, грубого пакункового паперу, довгі, відповідно до зросту хлопчиків, торби. Зробити в них отвори на очі, ніс, уста, та руки. В руках, над головою, держати якесь деревце пр. смерічку, яличку, сосонку, берізку, осику. Деревце мусить бути досить високе і сподом кріслате, щоби засланило лице актора перед видцями. Говорять усі хором, в один такт. Розміщення їх на сцені довільне, після вподоби режисера.

Зазуля — дівчинка в строю із сірого паперу, прикрашеного чорними пасмугами. При роботі цього «костюму» треба мати перед собою образок зазулі. До ramen прикріплені крила з паперу. На голові маска з сірої текстури з чорним дзюбом, яка має закривати лице по насадку носа. Виговір слів має підходити під звук кукування.

Жовна — хлипчик у костюмі з чорного блискучого паперу. На голові чорна маска з довгим дзюбом. Поверх маски зелений або червоний каптурок. Має вона бути осаджена на голові по уста так, щоби актор міг свobodно віддихати й говорити.

Червоношийки — дві дівчинки в строях із темно-бурого паперу, що довкола шиї мають високий ковнір із червоного паперу. На головах маски з дзюбками, насаджені так, як у зазулі.

Русалки — дівчатка в строях із зеленого паперу. Волося розпущене, омаєні цвітами і папоротею; на головах віночки з цвітів. Ззаду рамен крилця, як у метеликів. Робиться їх із прозорої, білої газу, натягнутої на форму з дроту і дрютиками прикріплюється їх до рамен. Готові крильця красяться фарбами на якийсь звірець (батікується).

Ручай — дівчина в синім строю, з розпущеним волоссям, ціла вкрита завоем синьої, прозорої газу. Вона наслідує нею філясті рухи води. Непоказується ціла, лиш до половини пр. зпід містка і все стоїть у глибині сцени.

Вовк і пес — можуть мати «костюми» з міха або з якоїсь темно-бурої матерії. Може також бути кожух, або футро, вивернене до гори волосом. Хвіст у вовка і пса зробити «рухомий», т. зн. уладжений при помочи дрютяної «механіки» так, щоби мін ним довільно рухати.

Всі потрібні до вистави маски для звірів і птиць — можна дістати у Львові в складі паперу Х. Шафа при ул. Трибунальській ч. 16, коло костела о. о. Єзуїтів.

Реквізити потрібні до вистави:

1. Шапочка з червоного сукна, або турбанчик із червоної хустки.
2. Наручний кошичок, а в нім 2-3 булки, горнятко, фляшка, серветка.
3. Кріс, люлька, кресало, торба і топірець для стрільця.
4. Топірець для старого Гуцула.

Замітки для інспіцієнта:

Звук дзвонів, гавкіт собак, шум ліса, захід сонця та вистріл з рушниць мусять бути переведені точно, відповідно до ходу акції штуки. Припізнєння або за скорє виведєння не викликають бажаного ефекту і попсують настрої у видців.

КАТАЛОГ «ДІТОЧОЇ БІБЛІОТЕКИ».

Найновіші видання:

	Сотиків
138. Лев Лотоцький: Сила молитви	30
139. Елінора Гойт Бренерт: Маленька вдова	30
140. Михайло Таранько: »ДИТЯЧІ ЗАБАВИ«	—
141. Ганс Хр. Андресен: Чародій-Піскосій	25
142. Любомир Селянський: Про телеграфи і телефони	75
143. Франц Коковський: В ніч під св. Миколая	20
144. Олена Цегельська: Оповідання	—
145. Олег Підгірний: Серед цвітучого чаю	30
146. Антін Лотоцький: ІСТОРІЧНІ ОПОВІДАННЯ	60
147. Богдан Лепкий: Казка про Ксеню	70
148. Михайло Середа: Петрусь Шкода	70
149. Антін Лотоцький: Перша проща	60
150. Іванна Блажкевич: Оповідання	—
151. Я. Вільшенко: З Колядою (Вертеп)	40
152. Франц Коковський: За Україну	70
153. В. Полянський: Дядько Тарас	50
154. Антін Лотоцький: Три побратими	60
155. Я. Вільшенко: Мандрівки Мишки-Гризикнижки	1·20
156. А. Лотоцький і Ю. Шкрумеляк: Цікаві оповідання	60
157. М. Магир: Казка про золоту рибку	30
158. Володимир Хронович: Іванків день	60
159. Т. Дончак: Дивна переміна	25
160. ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ДЛЯ ДІТЕЙ — (Часть I.)	40
161. ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ДЛЯ ДІТЕЙ — (Часть II.)	40
162. ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ДЛЯ ДІТЕЙ — (Часть III.)	80
163. ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ДЛЯ ДІТЕЙ — (Часть IV.)	80
164. Олег Підгірський: Від крем'яниці до рушниці	50
165. Роман Завадович: На дворі царя Гороха	60
166. Антін Лотоцький: На світанку	60
167. Д. Гриневич-Витанович: В Царстві Краплини Води	30
168. Франц Коковський: Слідами забутих предків	75
169. Михайло Таранько: Малий Бандурист	50
170. Антін Лотоцький: Руслан і Либедь	60
171. Олесь Чмелик: Богданчик-Пустунчик	40
172. Антін Лотоцький: Кирилó Кожум'яка	60
173. Михайло Середа: Рисеві пригоди	50
174. Вол. Хронович: Гостина св. Миколая	20
175. Михайло Приймак: У нуждарів	80
176. Франц Коковський: Наші соколята	60
177. Антін Лотоцький: Роксоляна	1·00
178. Едвард Жарський: Бальони і літаки	—
179. Роман Завадович: Живий страхопуд	60

Дальші книжечки в друку.

6776

„СВІТ ДИТИНИ“

ілюстрований журнал для дітей.

Виходить від 1919 року під редакцією
Михайла Таранька.

На зміст кожного числа складаються:
байки, казки, оповідання, сміховинки,
забави, іграшки, пісні та різнноманітні
загадки.

Велика скількість образків.

Заряди Шкіл, Виділи Читалень і Кооператив
в цілм краю нехай безумовно передплачують цей
дитячий орган, щоби в той спосіб допомогти Ви-
давництву до побільшення обему і змісту цього
журналика та до його загального поширення. Ради
шк. місцеві повинні обовязково передплачувати
„СВІТ ДИТИНИ“ для шкіл по всіх наших селах

Умови передплати:

На цілий рік у краю 5 зол.
Для Чехо-Словаччини 25 К.ч.
Для Румунії 150 леїв.
Для Америки й Канади 1 дол.

Поодинокое число коштує 50 сот.

Замовлення слати на адресу:

Видавництво „СВІТ ДИТИНИ“
ЛВВІВ, ул. Зіморовича ч. 3.

Я. ВІЛЬШЕНКО.

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА

ЛВВІВ
НАКЛАДОМ ВИДАВНИЦТВА „СВІТ ДИТИНИ“
1936.